

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 11 Σεπτεμβρίου 2018

Ατμοσφαιρική ρύπανση: Η προστασία της υγείας των πολιτών της ΕΕ παραμένει ανεπαρκής, προειδοποιούν οι ελεγκτές

Η δράση της ΕΕ για την προστασία της ανθρώπινης υγείας από την ατμοσφαιρική ρύπανση δεν απέφερε τον αναμενόμενο αντίκτυπο, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Κάθε χρόνο, στην ΕΕ η ατμοσφαιρική ρύπανση αποτελεί την αιτία περίπου 400 000 πρόωρων θανάτων, ενώ το εξωτερικό κόστος που συνδέεται με τις επιπτώσεις της στην υγεία ανέρχεται σε εκατοντάδες δισεκατομμύρια ευρώ. Ωστόσο, παρά το σημαντικό αυτό ανθρώπινο και οικονομικό κόστος, δεν έχουν ακόμη ληφθεί στο επίπεδο της Ένωσης τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπισή του, προειδοποιούν οι ελεγκτές. Όπως προσθέτουν, τα αιωρούμενα σωματίδια, το διοξείδιο του αζώτου και το τροποσφαιρικό όζον είναι οι ατμοσφαιρικοί ρύποι που ευθύνονται για τους περισσότερους από τους εν λόγω πρόωρους θανάτους.

Η οδηγία για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα του 2008 αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής της ΕΕ για τον καθαρό αέρα, καθώς θέτει πρότυπα για την ποιότητα του αέρα που καθορίζουν τα όρια συγκέντρωσης των ρύπων στον αέρα. Οι ελεγκτές εξέτασαν τον σχεδιασμό της οδηγίας, κατά πόσον τα κράτη μέλη την εφάρμοσαν αποτελεσματικά και πώς η Επιτροπή παρακολούθησε και επέβαλε την εφαρμογή της. Επιπλέον, αξιολόγησαν το κατά πόσον η ποιότητα του αέρα ελήφθη δεόντως υπόψη σε άλλες πολιτικές της ΕΕ και στηρίχθηκε καταλλήλως με κεφάλαια της ΕΕ, καθώς και αν το κοινό ενημερώνεται επαρκώς για θέματα σχετικά με την ποιότητα του αέρα.

«Η ατμοσφαιρική ρύπανση συνιστά τον μεγαλύτερο περιβαλλοντικό κίνδυνο για την υγεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση» δήλωσε ο Janusz Wojciechowski, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Τις τελευταίες δεκαετίες, οι πολιτικές της ΕΕ συνέβαλαν μεν στη μείωση των εκπομπών, χωρίς όμως να έχει βελτιωθεί αντιστοίχως η ποιότητα του αέρα, με τις επιπτώσεις στη δημόσια υγεία να παραμένουν σημαντικές.»

Τα πρότυπα ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα της ΕΕ καθορίστηκαν πριν από δύο σχεδόν δεκαετίες και οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι μερικά εξ αυτών είναι υποδεέστερα των κατευθυντήριων γραμμών του ΠΟΥ και του επιπέδου που υποδεικνύουν τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία. Παρότι οι εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων έχουν μειωθεί, τα περισσότερα κράτη μέλη

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

εξακολουθούν να μην συμμορφώνονται με τα πρότυπα ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα της ΕΕ και δεν λαμβάνουν επαρκή αποτελεσματικά μέτρα που να βελτιώνουν την ποιότητα του αέρα, δηλώνουν οι ελεγκτές.

Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος η ατμοσφαιρική ρύπανση να υποτιμάται, καθώς ενδέχεται τα σημεία στα οποία παρακολουθείται να μην είναι τα κατάλληλους. Τα σχέδια για την ποιότητα του αέρα –βασική απαίτηση της οδηγίας για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα– συχνά δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Η Επιτροπή αντιμετωπίζει περιορισμούς όσον αφορά την παρακολούθηση των επιδόσεων των κρατών μελών ως προς την επίτευξη των τιμών-στόχου για την ποιότητα του αέρα. Οι διαδικασίες επιβολής της εφαρμογής που έχουν κινηθεί μέχρι στιγμής δεν έχουν αποβεί ικανές να διασφαλίσουν ότι τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τα οριζόμενα στην οδηγία όρια για την ποιότητα του αέρα. Παρά τις προσφυγές που άσκησε η Επιτροπή κατά πολλών κρατών μελών και την έκδοση δικαστικών αποφάσεων υπέρ της, τα κράτη μέλη εξακολουθούν να παραβιάζουν συχνά τα όρια για την ποιότητα του αέρα, δηλώνουν οι ελεγκτές.

Οι ελεγκτές παρατηρούν, μάλιστα, ότι η άμεση χρηματοδότηση της ΕΕ για την ποιότητα του αέρα μπορεί να παρέχει ουσιαστική στήριξη, αλλά ότι τα χρηματοδοτούμενα έργα δεν είναι πάντοτε επαρκώς στοχοθετημένα. Κατά τις επισκέψεις τους στα κράτη μέλη, εντόπισαν βέβαια ορισμένα αξιολογικά έργα –ιδίως μεταξύ εκείνων που στηρίχθηκαν από το πρόγραμμα LIFE της ΕΕ.

Η ατμοσφαιρική ρύπανση συνιστά φλέγον ζήτημα για τη δημόσια υγεία, και η ευαισθητοποίηση και η ενημέρωση του κοινού διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην αντιμετώπισή της, δηλώνουν οι ελεγκτές. Πρόσφατα, το ενδιαφέρον των πολιτών για ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη ποιότητα του αέρα έχει ενταθεί και έχουν προσφύγει σε εθνικά δικαστήρια, τα οποία, σε αρκετά κράτη μέλη, έχουν εκδώσει αποφάσεις υπέρ του δικαιώματός τους σε καθαρό αέρα. Παρ' όλα αυτά, οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι η οδηγία για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα προστατεύει με λιγότερο κατηγορηματικό τρόπο από ό,τι άλλες περιβαλλοντικές οδηγίες τα δικαιώματα πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη. Σύμφωνα με τους ίδιους, οι πληροφορίες που τίθενται στη διάθεση των πολιτών σχετικά με την ποιότητα του αέρα πάσχουν ενίοτε από ασάφειες.

Προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα της ΕΕ, οι ελεγκτές συνιστούν:

- στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει αποτελεσματικότερα μέτρα·
- να επικαιροποιηθεί η οδηγία για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα·
- να προτεραιοποιηθεί η πολιτική για την ποιότητα του αέρα και να ενσωματωθεί σε άλλες πολιτικές της ΕΕ·
- να βελτιωθούν η ευαισθητοποίηση και η ενημέρωση του κοινού.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως τα εθνικά κοινοβούλια, παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις μας υλοποιούνται. Αυτό το υψηλό ποσοστό αποδοχής τους αποδεικνύει τον θετικό αντίκτυπο του έργου μας στους πολίτες της ΕΕ.

Η ειδική έκθεση αριθ. 23/2018, με τίτλο «Ατμοσφαιρική ρύπανση: Η προστασία της υγείας μας παραμένει ανεπαρκής», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.